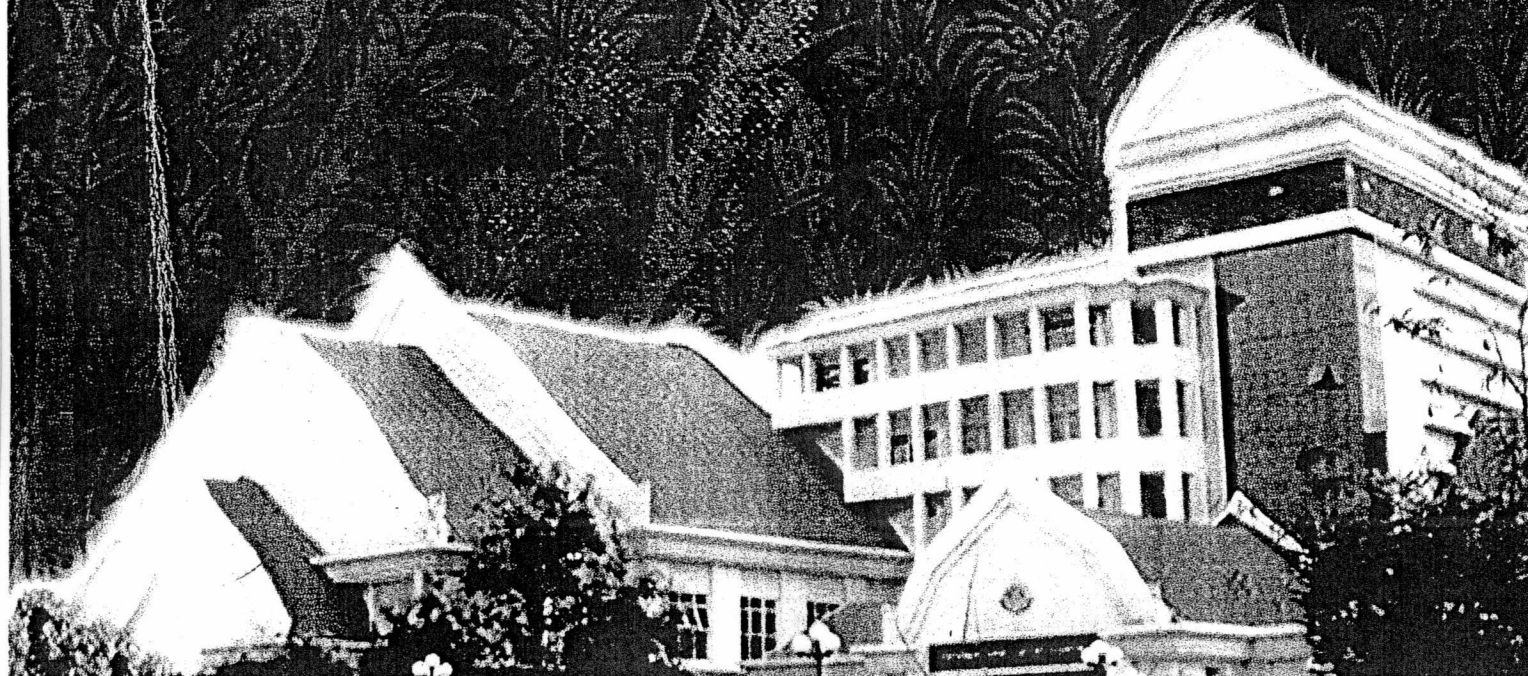
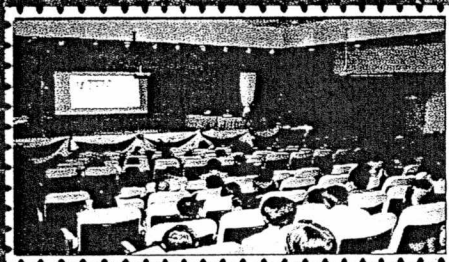


บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Graduate School Surindra Rajabhat University



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย
ระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 6
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555



คณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงขอรับความทางวิชาการ

| | |
|------------------------------|---|
| ดร.เยาวดี สุวรรณาคะ | วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ |
| ดร.ไพโรจน์ เพชรสังหาร | วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ |
| ดร.พรรณิภา สันติสุขวงศ์โชติ | ผู้เชี่ยวชาญสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ดร.สุพิศรา เศลวัตนะกุล | วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ |
| รศ.ดร.ธวัชชัย ชินวงศ์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| รศ.ดร.สารภี วรรณตรง | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ผศ.ดร.ธีรวัตร ภูระธีรานรัชต์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ผศ.ดร.นภาพรรณ พัฒนฉัตรชัย | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ผศ.ดร.นภคกุล พูลสวัสดิ์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ผศ.ดร.สุวรรณา รัตนธรรมเมธี | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ดร.เสาวณิต รัตนรวมการ | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ดร.อุดม หอมคำ | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| ดร.พีระศักดิ์ วรรณตรง | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |

คณะกรรมการดำเนินงาน

| | |
|-----------------------|-----------------------------|
| รศ.ดร.สารภี วรรณตรง | รองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา |
| ดร.เสาวณิต รัตนรวมการ | คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย |

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำรูปเล่ม

| | |
|-----------------------|-----------------------------|
| นายชัยยศ อุไรล้ำ | นายสำเร็จ สาคเรศ |
| นายธนาพล แจ็งสว่างศรี | นายอรรถพล ศรีปิดตา |
| นายคงคม จันทสุข | นายชุตติพร ไวรวิจันกุล |
| นางวฤนดา เผ่าศิริ | นางธนินทร์ธร ทองแมน |
| นางสาววัลลภา ตรีแก้ว | นางสาวจันทร์ทิพย์ ถนัดเพิ่ม |
| นางสาวน้องนาง ผูกดวง | นางสาวโสภา วงศ์ภักดี |
| นางสาวศรินทิพย์ สนทอง | นางสาวภัทริยากุล แก่นแก้ว |
| นางสาวกนิษฐา ชิมทอง | นางสาวสุภาวดี มีศิริ |

การให้ความหมาย และกระบวนการให้รางวัลกับตัวเองของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี
SOCIAL CONSTRUCT OF MEANING AND SELF-GIFTED PROCESSING OF SILPAKORN
UNIVERSITY
PETCHBURI CAMPUS'S STUDENTS

พิทักษ์ ศิริวงศ์¹, อนิรุท วอร์วิค²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) การให้ความหมายของการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี 2) กระบวนการในการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีวิทยาปรากฏการณ์วิทยา ด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 25 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาได้ให้ความหมายของการให้รางวัลกับตัวเองว่า 1) เป็นสิ่งที่ให้เพื่อตอบแทนตนเอง 2) เป็นการให้กำลังใจตนเอง 3) เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง 4) เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนให้กับตนเอง 5) เป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างเป้าหมายกับผลสำเร็จ ด้านกระบวนการในการให้รางวัลแก่ตนเองมีดังนี้ การหาโอกาสในการให้รางวัลแก่ตนเอง การแสวงหาข้อมูลในการให้รางวัลกับตนเอง การสร้างเงื่อนไขในการให้รางวัล การกำหนดชนิดของรางวัล การประเมินมูลค่า หรือคุณค่าของรางวัล และการประเมินการให้รางวัล

คำสำคัญ : การให้รางวัลแก่ตนเอง, การให้ความหมาย

ABSTRACT

The purpose of this research was to study 1) the Social Construct of Meaning of Silpakorn University Petchburi Campus's students and 2) the Self-Gifted Processing of Silpakorn University Petchburi Campus's students. Methods of qualitative research used phenomenological research. With in-depth interview from the key informants such 30 participants. The results showed that students gave the means to self-gifted as 1) requited yourselves 2) giving spirit 3) motivation 4) deciding aim certainty and 5) exchanging between targets and successful. The process of self-gifted are as followed opportunities to gifted yourselves, seeking information how to gifted yourselves, creating conditions for the gifted, type of gifted, appraise, the valued of the prize and assessment of the gifted.

KeyWords : self gifted, social construct of meaning

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีสภาวะการแข่งขันสูง ในด้านการเรียนและการประกอบอาชีพ เพื่อความก้าวหน้าทัดเทียมกับต่างประเทศ ส่งผลให้การเรียนและการประกอบอาชีพเต็มไปด้วยภาวะเครียดและความ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² นักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

เหนื่อยล้า การเรียนต้องได้รับผลการเรียนที่ดี การประกอบอาชีพต้องได้รับผลกำไรและความสำเร็จ หากไม่สามารถทำตามที่คาดหวังได้ เกิดความท้อแท้ในจิตใจ วิธีที่ทำให้ผ่อนคลายจากความเหนื่อยล้าที่ได้ผลดีที่สุดคือการให้รางวัลกับตนเองหลังจากที่บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยกำหนดรางวัลที่ตั้งเป้าหมายไว้เสมือนเป็นกำลังใจให้เราทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ

Skinner, B.F., (1938) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้กล่าวถึงการประสบความสำเร็จต้องใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) โดยเชื่อว่าเป็นตัวเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) ลักษณะของตัวเสริมแรงมี 2 ชนิดคือตัวเสริมแรงปฐมภูมิ เป็นตัวเสริมแรงที่มีคุณสมบัติด้วยตัวของมันเองในการตอบสนองความต้องการทางชีวภาพหรือมีผลต่อผู้ได้รับโดยตรงเช่น อาหาร ความเย็น และตัวเสริมแรงทุติยภูมิ เป็นตัวเสริมแรงที่ต้องผ่านกระบวนการพัฒนาคุณสมบัติของการเป็นตัวเสริมแรง โดยการนำไปสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงปฐมภูมิ เช่น เงิน รางวัล คำชมเชย เป็นต้น การเสริมแรงทางบวกนั้น สามารถใช้ได้กับพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาหรือพฤติกรรมพึงประสงค์ เพียงแต่ผู้นำไปใช้ต้องสามารถเลือกตัวเสริมแรงได้อย่างเหมาะสมโดยมีหลักการนำไปใช้ดังนี้ 1. เสริมแรงทางบวกจะต้องให้หลังจากการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายเท่านั้น 2. การเสริมแรงจะต้องกระทำทันทีที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย 3. การเสริมแรงควรให้อย่างสม่ำเสมอ 4. ควรมีการบอกเงื่อนไขการให้การเสริมแรง 5. ตัวเสริมแรงนั้นควรมีปริมาณพอเหมาะที่จะเสริมแรงพฤติกรรมโดยไม่ก่อให้เกิดการหมดสภาพการเป็น 6. ตัวเสริมแรงตัวเสริมแรงนั้นจะต้องเลือกให้เหมาะกับแต่ละบุคคล (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต, 2549 และ ประทีป จินฺง์, 2540)

การให้รางวัลกับตนเองนับว่าเป็นการเสริมแรงทางบวกอย่างหนึ่งเพราะช่วยให้ผู้ได้รับมีกำลังใจทำสิ่งต่างๆ ตามที่ตั้งใจไว้ และยังช่วยให้สามารถดำเนินกิจกรรมหรืองานที่ได้รับให้ลุล่วง และที่สำคัญที่สุด คือช่วยสร้างความสุข โดยเฉพาะเพื่อนหรือครอบครัวคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และสนับสนุน ถือเป็นรางวัลชั้นดีเพราะรางวัลนั้นไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่ หรือมีราคาแพง แต่ควรมีคุณค่าต่อจิตใจ การให้รางวัลกับตนเองมีดังนี้ การให้รางวัลเพื่อสุขภาพดีเป็นการวางแผนการใช้ชีวิตที่ดีเพื่อสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย พักผ่อนให้เพียงพอ การให้รางวัลที่ทำให้มีความสุข แบ่งเป็น สุขกาย คือ สิ่งที่ทำให้สุขสบายโดยไม่สร้างผลเสียให้กับสุขภาพ เช่น การเลือกซื้อของใช้สอยที่เพิ่มความสะอาด สบายให้แก่ชีวิต และ สุขใจ คือสามารถค้นหาตนเอง ชื่นชมตนเอง เห็นข้อดีหรือความถนัดของตนเอง และการให้รางวัลที่ทำให้มนุษย์เข้มแข็ง และเข้าใจชีวิตมากขึ้น (ประเวช ดันติพิวัฒน์สกุล, 2554)

การให้รางวัลกับตนเองเมื่อกระทำบางสิ่งบางอย่างสำเร็จลง เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการให้กำลังใจกับตนว่าสามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ได้ แม้ว่าความสำเร็จนั้นเป็นเพียงความสำเร็จเล็กน้อย ดังนั้นการหารางวัลให้ตนเอง เช่น หนังสือที่ชื่นชอบ ไปรับประทานอาหารกับคนพิเศษหรือครอบครัว เดินดูสิ่งของที่สนใจ ไปดูภาพยนตร์หรือแม้แต่การท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งในการให้กำลังใจตนเอง

วัยรุ่นหรือนักศึกษาเป็นช่วงวัยที่มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ รวมทั้งมีการให้รางวัลกับตนเองเมื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งสำเร็จไปด้วย การศึกษาเรื่องการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษานับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องดังกล่าว และองค์ความรู้ก็สามารถนำมาผลที่ได้ไปปรับใช้ในการวางแผนการตลาดสำหรับสินค้าเพื่อเข้าถึงเป้าหมายผู้บริโภคในกลุ่มนี้ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงการให้รางวัลกับตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตเพชรบุรี เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงการให้ความหมายของการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี

วิธีศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การให้ความหมายและกระบวนการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีวิทยาปรากฏการณ์วิทยา วิธีการดังกล่าวค้นหาประเด็นที่ต้องการศึกษาและการให้ความหมาย จากประสบการณ์ตรงของบุคคลผู้ให้ข้อมูลหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ไม่ใช่การอธิบายสาเหตุ หรือความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรีที่มีการให้รางวัลกับตนเอง จำนวนทั้งหมด 30 คน เป็นผู้หญิง 15 คน ผู้ชาย 15 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จนกระทั่งข้อมูลถึงจุดอิ่มตัว กล่าวคือเมื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลรายต่อไปแล้วไม่มีข้อมูลที่แตกต่างจากรายที่สัมภาษณ์มาก่อน ผู้วิจัยจึงหยุดสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1. แนวคำถามในการศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. สมุดจดบันทึกภาคสนาม ใช้บันทึกข้อมูล และสถานการณ์ต่างๆ ที่ได้ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องบันทึกเสียง ใช้สำหรับบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะต้องขออนุญาตในการอัดเทปก่อน ถ้าได้รับอนุญาตจึงสามารถทำการสัมภาษณ์โดยใช้เทปบันทึกเสียงได้ (ศากุล ช่างไม้, 2546)
4. ตัวผู้วิจัย เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยเพราะเป็นผู้ใช้วิจารณญาณในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และกระบวนการวิจัยเป็นอย่างดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อเป็นการทำความเข้าใจถึงการให้ความหมายและกระบวนการให้รางวัลแก่ตนเอง ตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา (ชาย โพธิ์สิตา, 2549) ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เช่น หนังสือ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็น การให้รางวัลแก่ตนเอง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ มาสร้างแนวคำถามการวิจัย เพื่อให้ได้แนวคำถามที่นำไปใช้ได้เหมาะสมกับบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสังเกตและการสัมภาษณ์ระดับลึก ผู้ที่ให้ข้อมูลหลักเป็นนักศึกษาที่ให้รางวัลแก่ตัวเอง คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี
4. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์และสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบหลายทางหรือการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช, 2540) ดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล จะเน้นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้อมาจากแหล่งต่างๆ นั้นมีความเหมือนกันหรือไม่ ซึ่งถ้าทุกแหล่งข้อมูลพบว่าได้ข้อค้นพบมาเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ได้มามีความถูกต้อง

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย จะเน้นการตรวจสอบจากผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลต่างคนกันว่าได้ค้นพบที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งถ้าผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลทุกคนพบว่าข้อค้นพบที่ได้มามีความเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลจากผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี จะเน้นการตรวจสอบว่าถ้ามีการใช้ทฤษฎีที่หลากหลายแล้ว ข้อมูลที่ได้มาเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ถ้าผู้วิจัยพบว่าไม่ว่าจะนำทฤษฎีใดมาใช้ ได้ข้อค้นพบที่เหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลจากผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระดับลึกแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงมาถอดความ และนำบทสนทนาที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ตามวิธีการพรรณนาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผลการศึกษาดำเนินการที่ได้ออกไว้ สรุปผล รวมทั้งเสนอข้อเสนอนะ

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การให้ความหมายและกระบวนการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี มีผลการศึกษา ดังนี้

การให้ความหมายของการให้รางวัลกับตนเอง

จากการศึกษาถึงการให้ความหมายของการให้รางวัลกับตนเองพบว่านักศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ให้เพื่อเป็นการตอบแทนตนเอง นักศึกษาดังกล่าวมุ่งหมายว่าต้องมีการให้รางวัลแก่ตนเอง ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ก็ตาม เช่น การตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด การให้รางวัลภายหลังการสอบต่าง ๆ การให้รางวัลเมื่อทำโครงการต่าง ๆ เข้าประกวดในนามของคณะ หรือมหาวิทยาลัย เป็นต้น

2. เป็นการให้กำลังใจตนเองก่อนการทำงานบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ ในระหว่างการทำกิจกรรมหรือภายหลังที่ทำงานสำเร็จ มีการให้รางวัลแก่ตนเองเพื่อเป็นกำลังใจในการทำงาน

3. เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง เมื่อนักศึกษากำหนดรางวัลเมื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดบรรลุผลตามที่ได้ออกไว้การทำดังกล่าวเป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความพยายาม ความปรารถนา ความทะเยอทะยาน และมีความกระตือรือร้น เพื่อให้ได้สิ่งนั้น

4. เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนให้กับตนเอง โดยการตั้งรางวัลไว้ เพื่อให้เกิดการทำให้สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้เพื่อให้ได้รางวัล เช่น เพื่อให้ได้คะแนนเข้าห้องเรียนนักศึกษาต้องเข้าห้องเรียนทุกครั้ง หรือหากสำเร็จการศึกษา จะให้รางวัลแก่ตนเองด้วยการไปเที่ยวต่างประเทศ หรือซื้อของที่มีคุณค่าสูงราคา ให้ตนเอง

5. เป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างเป้าหมายกับผลสำเร็จ เป็นการตั้งเงื่อนไข หากมีรางวัลตอบแทน จะทำงานได้ตามเป้าหมายและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว แต่หากไม่มีรางวัลเป็นข้อแลกเปลี่ยนจะได้ผลงานที่สำเร็จแต่ช้าและไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากไม่มีสิ่งกระตุ้น

กระบวนการในการให้รางวัลกับตนเอง

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีกระบวนการในการให้รางวัลแก่ตนเอง ดังนี้

โอกาสในการให้รางวัล จากการศึกษพบว่าโดยมากแล้วนักศึกษาให้รางวัลกับตนเองหลังจากปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ในช่วงระหว่างการสอบ ภายหลังจากการสอบเสร็จ เมื่อได้ทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ และใช้เวลาประสบความสำเร็จ การทำโครงการประกวดเป็นตัวแทนในระดับมหาวิทยาลัย ประสบผลสำเร็จทางการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ความสำเร็จหลังจากผ่านการสัมภาษณ์และได้เข้าทำงานในองค์กรที่มีความมั่นคง

การสร้างเงื่อนไขในการให้รางวัล จากการศึกษาพบว่าการสร้างเงื่อนไขในการให้รางวัลแก่ตนเองของนักศึกษาเป็นขั้นตอนหนึ่งของการให้รางวัลแก่ตนเอง โดยสร้างเงื่อนไขว่าหากนักศึกษาทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นักศึกษาจะให้รางวัลแก่ตนเอง เช่น การประสบผลสำเร็จทางการเรียน โดยมีเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นส่วนมากเป็นการทำเกรดเฉลี่ยให้ได้ตามที่ตั้งเป้าไว้ เช่น หากภาคการศึกษานักศึกษามีผลการศึกษา 3.5 จะซื้อโทรศัพท์มือถือรุ่นที่ต้องการให้เป็นรางวัลกับตนเอง เป็นต้น

การแสวงหาข้อมูลในการให้รางวัลกับตนเอง จากการสอบถามนักศึกษานักศึกษามีการแสวงหาข้อมูลสำหรับสิ่งของที่ให้รางวัลแก่ตนเองทั้งก่อน และหลังการตั้งเป้าหมายในการให้รางวัล โดยใช้วิธีการแสวงหาข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ตและโฆษณาต่างๆ การไปเลือกชมสิ่งของ ณ ห้างสรรพสินค้า หรือร้านค้าเพื่อดูถึงรูปแบบราคา สินค้านำเข้าใหม่ๆ ประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น การจะได้กระเป๋า ต้องมีการแสวงหาข้อมูลทั้งรูปแบบความสวยงาม ความคงทน ราคาที่เหมาะสม เพื่อให้ได้กระเป๋าที่ตรงตามความต้องการ นอกจากการแสวงหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและโฆษณาต่างๆยังมีได้รับข้อมูลจากผู้ที่มีประสบการณ์มาแล้ว เช่น ต้องการไปเที่ยวพักผ่อนต่างจังหวัด อาจเห็นภาพทิวทัศน์ในอินเทอร์เน็ตว่ามีความน่าสนใจ แต่ต้องสอบถามถึงญาติหรือเพื่อนที่ได้ไปสัมผัสมาแล้ว จะช่วยให้ง่ายในการตัดสินใจ ส่วนด้านปัญหาที่พบจากการแสวงหาข้อมูลนั้นจะเป็นในเรื่องของการโฆษณา เพราะมีการโฆษณาที่เกี่ยวกับสิ่งของที่เป็นรางวัลน้อยมาก โดยมากแล้วจะเป็นการโฆษณาการท่องเที่ยว ชายเพชรหรือของมีมูลค่าสูงเท่านั้น

ชนิดของรางวัล รางวัลที่นักศึกษาให้กับตนเองมีทั้งเป็นสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ โดยรางวัลที่จับต้องได้นั้นต้องเป็นสิ่งของที่นักศึกษามีความต้องการ ใฝ่ฝันที่จะได้มาครอบครอง เป็นของที่มีราคาแพง ได้รับความนิยมจากเพื่อนนักศึกษา เช่น ตุ๊กตา ทองคำ เครื่องประดับ โทรศัพท์มือถือ การท่องเที่ยวต่างประเทศ การรับประทานอาหารในร้านที่หรูหราราคาแพง ซื้อมอเตอร์ไซด์ รถยนต์ การได้เข้าชมคอนเสิร์ตหรือซื้อบัตรภาพยนตร์ เครื่องเพชร เป็นต้น สิ่งที่จับต้องไม่ได้นั้นได้แก่การให้สิ่งที่แสดงความรู้สึกภายใน เช่น ความสุข ความสบายใจ และความรัก การมีสุขภาพที่ดี เช่น การได้ออกกำลังกายตามสวนสาธารณะหรือปั่นจักรยานชมธรรมชาติเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสบายใจจากความเครียดจากการเรียนและยังทำให้มีสุขภาพที่ดีอีกด้วย

การประเมินมูลค่าหรือคุณค่า นักศึกษาพิจารณาว่าสิ่งที่ให้เป็นรางวัลแก่ตนเองนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายหรือมูลค่า โดยสิ่งที่เป็นมูลค่านักศึกษาประเมินจาก ราคาและคุณภาพ เช่น การไปเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ได้มีการเปรียบเทียบราคาและคุณภาพของเครื่องหลายๆเครื่อง ทำให้ได้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เราต้องการซื้อเป็นสินค้าที่มีมูลค่าแก่ผู้ซื้อควรค่าแก่การเก็บรักษา สิ่งที่เป็นคุณค่านักศึกษาประเมินจาก ความพึงพอใจ เช่น การได้ไปชมคอนเสิร์ตศิลปินเกาหลีด้วยการซื้อบัตรด้วยเงินของตนเองถึงแม้ว่าจะอยู่ไกลจากเวทีก็ตาม ความประทับใจ เช่น หลังจากจบคอนเสิร์ตแล้วได้สัมผัสมือศิลปินเกาหลี เป็นความทรงจำที่ดีซึ่งก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจควรแก่การเก็บรักษา

การประเมินการให้รางวัล หลังจากที่ได้รับรางวัลกับตนเองแล้ว นักศึกษาประเมินถึงคุณค่า และมูลค่าของรางวัล ด้านคุณค่านั้นนักศึกษาประเมินจาก ความทรงจำและความประทับใจ เช่น การที่ได้สัมผัสมือศิลปินเกาหลีที่เราได้ซื้อบัตรไปชม โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินดังนี้ ความทรงจำที่ดี ความประทับใจที่ดีและศิลปินที่ชื่นชอบ ก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจควรแก่การจดจำส่วนด้านมูลค่านักศึกษาประเมินจาก ราคาและคุณภาพ เช่น การไปเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ที่ได้ราคาและคุณภาพที่เราต้องการเป็นสินค้าที่มีมูลค่าแก่ผู้ซื้อควรค่าแก่การเก็บรักษา โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินดังนี้คุณสมบัติของคอมพิวเตอร์ที่สนใจ ราคาและคุณภาพของคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดมูลค่าของรางวัลที่ให้กับตนเอง

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การให้ความหมายและกระบวนการให้รางวัลกับตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีทฤษฎีการปรากฏการณ์วิทยา จากการสัมภาษณ์ระดับลึก

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาได้ให้ความหมายของการให้รางวัลแก่ตนเองดังนี้
เป็นการตอบแทนตนเอง มีการให้รางวัลกับตนเองอย่างแน่นอนหลังจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่สำเร็จก็ตาม

เป็นการให้กำลังใจตนเอง ก่อนถึงเป้าหมาย ระหว่างกระทำกิจกรรมหรือหลังประสบผลสำเร็จ ก็ยังมีการให้รางวัลกับตนเองเพื่อเป็นกำลังใจในการทำงาน

เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง เมื่อมีการกำหนดรางวัลก็จะเป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความพยายาม ความปรารถนา ความทะเยอทะยานและมีความกระตือรือร้น เพื่อให้สิ่งๆ นั้นให้ผ่านไปได้ด้วยดี

เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนให้กับตนเอง ต้องมีการตั้งรางวัลไว้ เพื่อให้เกิดการกำหนดกรอบของตนเอง ซึ่งจะทำให้ไปถึงถึงจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดได้อย่างแน่นอน เพื่อให้ได้รางวัลมา

เป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างเป้าหมายกับผลสำเร็จ เป็นการตั้งเงื่อนไข หากมีรางวัลตอบแทน จะทำงานได้ตามเป้าหมายและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว

โดยมีกระบวนการให้รางวัล ตั้งแต่

โอกาสในการให้รางวัล นักศึกษาให้รางวัลกับตนเองหลังจากปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

การสร้างเงื่อนไขในการให้รางวัล เป็นขั้นตอนหนึ่งของการให้รางวัลแก่ตนเอง โดยสร้างเงื่อนไขว่าหากนักศึกษาทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นักศึกษาจะให้รางวัลแก่ตนเอง

ชนิดของรางวัล รางวัลที่นักศึกษานำให้กับตนเองมีทั้งเป็นสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ โดยรางวัลที่จับต้องได้นั้นต้องเป็นสิ่งของที่นักศึกษามีความต้องการ ใฝ่ฝันที่จะได้มาครอบครอง

การประเมินมูลค่าหรือคุณค่า นักศึกษาพิจารณาว่าสิ่งที่ให้เป็นรางวัลแก่ตนเองนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายหรือมูลค่า

การแสวงหาข้อมูลในการให้รางวัลกับตนเอง นักศึกษามีการแสวงหาข้อมูลสำหรับสิ่งของที่ให้รางวัลแก่ตนเองทั้งก่อน และหลังการตั้งเป้าหมายในการให้รางวัล โดยใช้วิธีการแสวงหาข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ตและโฆษณาต่างๆ

และประเมินการให้รางวัล หลังจากที่ได้รับรางวัลกับตนเองแล้ว นักศึกษาประเมินถึงคุณค่า และมูลค่าของรางวัล

อภิปรายผลการวิจัย

การให้รางวัลกับตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ช่วยสร้างกำลังใจในการทำงาน การเรียน และเป็นการสร้างจุดมุ่งหมายให้กับตนเองอีกด้วย ดังนั้นการให้รางวัลแก่ตนเองทำให้การใช้ชีวิตเป็นไปในทางบวกมากขึ้น เช่น มีความกระตือรือร้นมากขึ้น ชยันและมุ่งมั่นมากขึ้นกว่าการไม่มีรางวัลให้กับตนเอง เป็นผลไปสู่การดำเนินธุรกิจที่นักธุรกิจควรคิดว่าสิ่งใดที่ผู้บริโภคนำมาเป็นรางวัลให้กับตนเอง ซึ่งสิ่งนั้นจะเป็นการดีที่นักธุรกิจจะมาต่อยอดและขยายสายผลิตภัณฑ์ นำไปสู่การเพิ่มรายได้ เพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดของธุรกิจในอนาคต สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แตกหน่อยอดผลิตภัณฑ์ จากคอลัมน์แบบยลกลยุทธ์ วารสารประชาชาติธุรกิจโดย รศ. ดร. อธิรุส วัฒนาสุโขชนันต์คือการต่อยอดแตกหน่อขยายสายผลิตภัณฑ์ของกิจการที่มีอยู่ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าและตอบสนองความต้องการให้ได้ ตรงจุด รวมถึงเพิ่มโอกาสในการขยายฐานการตลาดให้กว้างขึ้น

นอกจากรางวัลที่เป็นสิ่งของและการเที่ยวพักผ่อนแล้ว เข้าวัดฟังธรรมก็เป็นรางวัลที่ให้กับตนเองชนิดหนึ่ง เป็นการสร้างกำลังใจให้กับตนเองอย่างหนึ่ง เพราะเมื่อมีความรู้สึกอ่อนแอ หดหู่ก็หันหน้าเข้าวัดเพื่อปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ทำบุญ ทำทาน เพื่อให้รู้ว่าตนเองต้องการสิ่งใด ได้รู้จักตนเองมากขึ้น และทำให้พบว่า เงินเป็นแค่ “รางวัล” เท่านั้น ไม่ใช่เป้าหมายสูงสุดของชีวิต แต่เป็นการศึกษา และสิ่งที่สูงค่ากว่าเงินนั้นคือ ปัญญา ความดี และคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับบทความธรรมะเรื่อง “สิ่งที่สูงค่ากว่าเงิน” ของ ท่าน ว.วชิรเมธี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในปัจจุบันพบว่า การโฆษณาเพื่อดึงดูดใจลูกค้าให้หันมาซื้อสินค้าหรือบริการโดยใช้กลยุทธ์การจูงใจด้วยการให้รางวัลแก่ตนเองนั้นพบว่า ยังมีน้อย ดังนั้น บริษัทต่างๆจึงควรหันมาพัฒนาแนวทางในการจับกลุ่มลูกค้าที่ต้องการซื้อของเพื่อให้รางวัลแก่ตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของการให้รางวัลกับตัวเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่นๆ
2. ควรมีการเก็บข้อมูลจากการให้ความหมายเกี่ยวกับการให้รางวัลกับตนเองของกลุ่มเพศทางเลือกต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชาย โพธิ์สิตา. (2549). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง. รศ. ดร. อธิยุต วัฒนาสุขโชค. (2551:ธันวาคม). ยุทธศาสตร์แตกหน่อต่อยอดผลิตภัณท์. วารสารประชาชาติธุรกิจ. ฉ. 4058 (3258). คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทีป จินนี. (2540). เอกสารประกอบการสอนวิชา: การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม(Behavior analysis and behavior modification). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ ตันติพิวัฒนสกุล. (2554). แผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต. สำนักพัฒนาสุขภาพจิต. นนทบุรี
- ศากุล ช่างไม้. (2546). การเก็บข้อมูล การจัดการกับข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน, 9(3, กันยายน-ธันวาคม), 164-173.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2540). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาคิต. (2549). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (Theories and Techniques in Behavior modification). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ว.วชิรเมธี. สานธรรมจักร(ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2551. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://www.dhammadjak.net/forums/viewtopic.php?t=39317>
- Denzin, K. Norman; & Yvonna S. Lincoln. (eds). (2000). Handbook of Qualitative Research. London: Sage Publications.
- Skinner, B.F., (1938), The Behavior of Organisms: an Experimental Analysis, New York: Appleton-Century-Crofts.